

MAJUS 9 — A FÜGGETLENSÉG ÉS A BÉKE NAPJA

Május 9-e két nagy évfordulót jelez hazánk történelmében. Ehhez kapcsolódik népünk sok évszázados harcának eredménye: a függetlenség és a béke.

Szaznyolc évvel ezelőtt a bukaresti Parlament épületét többezres tömeg vette körül, amikor is a történelmi jelentőségű beszédében Mihail Kogălniceanu, akkori külügyminiszter kijelentette: „Legkevésbé sem kétkedem vagy félek a Nemzet Képviselője előtt kijelenteni: szabad és független nemzet vagyunk.“ Az ország törvényhozása által megszavazott függetlenséget azonban a harctéren kellett megvédeni. A nemzet hősei vívták csatáikat a függetlenségért Grivițanál, Plevnánál, Smîrdannál, Vidinnél és Rahovánál. A törökök is elismeréssel nyilatkoztak a román hadsereg harci teljesítményéről.

A függetlenség kivívása bizonyítja, hogy legyőzhetetlen ez a nép, amely hősiesen küzd szabadságáért, szabadon akar élni és dolgozni.

A függetlenség mellett a béke a világ népeinek nem kevésbé megbecsült nagy kincse. A második világháború befejezésének és a béke kivívásának 40. évfordulóját ünnepli népünk május 9-én.

Negyven esztendeje annak, hogy a berlini Reichstag ormára kitűzték a győzelem zászlóját. Közel hat év leírhatatlan szenvedése után a szövetséges hatalmak előtt aláírták a feltétel nélküli megadás okmányát.

A győzelemnek az ára óriási volt. Ez alatt a hat év alatt a világ különböző részén elterülő 61 ország került a háború sodrába, s akár érdekből, akár belekényszerítetten végig kellett élje a pusztulás és pusztítás szörnyűségeit.

A román hadsereg 1944. augusztus 23-a után 260 napon keresztül vállalta a fasizmus elleni ádáz küzdelmet, a végső győzelemig. Elsősorban az ország területén, majd néhány szomszédos országban, mint Magyarország, Csehszlovákiában és Ausztriában harcoltak a román katonák. A román hadsereg 538 536 embert mozgósított, akik a Fekete-tengertől és a Maros vonalától Debrecenen, Budapesten és a Magas Tátrán keresztül Prágáig harcoltak a német fasizmus ellen. A román alakulatok részt vettek 3831 helység felszabadításánál, 53 város küzdelméinél, mintegy 169 822 katonát veszítve. Így a szovjet és a többi szövetséges hatalmak mellett aktív részesévé lett a győzelem kivívásának.

Romániának a fasizmus feletti győzelem kimenetelében vállalt szerepe nagy nemzetközi visszhangot váltott ki. Politikusok, diplomaták, tábornagyok, a világ rangos sajtó-organumai, történészek értékelték pozitívan a történeteket. Románia hozzájárulását az antihitlerista háborúhoz a kompetens fórumok mintegy 770 millió dollárba mérik, s ha ehhez a veszteséget is hozzáadjuk, 350 millió dollár összegben, akkor felmérhetjük, hogy ez az állam több mint 1 milliárd dollár anyagi áldozattal járult hozzá a győzelem kivívásához.

Hazánk minden állampolgára az alkotó lendület jegyében köszönti a két évfordulót, szoros egységben felzárkózva vezetői mellé az országos fejlesztési és jóléti tervek megvalósításában. Ma az a mély elégtétel hat át bennünket, hogy a második világháború után, különösképpen a

legutóbbi húsz évben a román nép olyan sikereket ért el az országépítés terén, melyek hazánkat a haladás és a civilizáció magas csúcsaira emelték.

Az ország haladó erői 1945-ben demokratikus forradalmi kormányt juttattak hatalomra, melynek vezetésével megkezdődött a háborúokozta károk felszámolása. A haladó erők tevékenysége nyomán 1947. december 30-án kikiáltották a köztársaságot, és így már semmi sem állott útjába az újabb történelmi fejlődési szakasz kibontakozásának. Ezen a téren két szakaszt különböztetünk meg: az első 1965-ig tart, a második pedig ettől az évtől napjainkig, melyet „Ceaușescu korszak” néven ismerünk.

Az első szakasz feladatai közé tartozott a fő termelőeszközök államosítása, a földreform és ezt követően a mezőgazdaság szövetkezeti átalakítása. Az új társadalmi rend alapját az össznépi tulajdonba vett termelőeszközök és az ember ember általi kizsákmányolása megszüntetése képezte

Az első szakaszban hazánk igen jelentős eredményeket ért el. A háborús károk felszámolása után megkezdődött az ország iparosítása. Az 1965. évi ipari termelés elérte az 1945. évi termelés tizenhét-szeresét. Ugyancsak 1965-ig befejeződött a mezőgazdaság szövetkezeti átépítése.

Az 1965. év új nyitást jelent az országépítő munkában. Az ipar fejlesztése továbbra is központi feladat maradt, de minőségileg sokkal magasabb fokon. Olyan komplex ipari termelés volt a cél, mely magas technikai színvonalon előállítja mindazt, amire az országnak szüksége van. Ennek során előtérbe kerültek a gazdasági hatékonyság, a munkatermelékenység, a termékek minősége, a saját erőforrások kihasználása, a termékek világpiacon való versenyképességének kérdései. Ugyanezek a problémák merültek fel a mezőgazdasággal kapcsolatban is.

Minden mezőgazdasági ágazatnál felmerült a beruházások ütemének magas szintre emelése, mert csak így lehet előre haladni és meggyorsítani közeledésünket a világ legfejlettebb országaihoz, s emelni egyben a lakosság életszínvonalát. Az elméleti megalapozás eredményeképpen az ipar 1984-ben hatszor annyit termelt mint 1965-ben. Az össztermelésből az ipar elérte a 60 százalékot. A mezőgazdaság az elmúlt évben az ország történetében a legnagyobb gabonatermelési eredményt érte el.

Mindezek a nagy teljesítmények szorosan kapcsolódnak Nicolae Ceaușescu államelnök nevéhez, akinek tevékenysége nyomán széleskörű demokratikus gazdasági átalakuláson ment át az ország. Népünk önmagát önmaga javára vezeti; képviselői minden vezetési fórumon a határozathozatal döntő tényezői.

A belpolitikával összhangban hazánk aktív külpolitikát folytat. Sikeraszúll az új gazdasági világrend megteremtéséért, az elmaradottság felszámolásáért, a békéért, a leszerelésért, a vitás kérdések tárgyalásos megoldásáért, a belügyekbe való be nem avatkozásért, az erőszakról való lemondásért.

Az Unitárius Egyház vezetői, lelkészei és hívei aktívan hozzájárultak az utóbbi negyven év nagy országépítő munkájához. Midőn megemlékezünk azokról, akik áldozatokat hoztak a függetlenségért, a szabadságért és a békéért, kinyilvánítjuk őszinte békevágunkat és állásfoglalásunkat Nicolae Ceaușescu államelnökünk kitartó és következetes békepolitikája mellett. Ennek odaadó szolgálatában köszöntjük május 9-én a két történelmi évfordulót, a magukat feláldozó hősöket, és vállaljuk, hogy tetteik szellemében tovább dolgozunk hazánk szebb és boldogabb jövőjéért.

Dr. SZABÓ ÁRPÁD

A SZINOPTIKUS KÉRDÉS

A szinoptikus kérdés lényege a három első evangélium közti irodalmi kapcsolat mibenléte: hogyan lehet magyarázni a Máté, Márk és Lukács evangéliuma közti egyezések és különbségek figyelemreméltó, bonyolult kapcsolatát? A kérdést még inkább megnehezíti az a tény, hogy János evangéliuma nem osztozik velük mindezekben.

1. A probléma

a. A szinoptikus anyag tartalmát és elrendezését illetően az evangéliumok szorosan összefüggnek egymással. Jézus tevékenységének menetét hasonló módon mutatják be. Keresztelő János megjelenését összekötik Jézus keresztségével és megkísértésével, valamint nyilvános felléptével is. A passió-történetben bekövetkező haláláig Jézus csaknem kizárólagosan Galileában tevékenykedik és az ő nyilvános működését mindhárom evangélium ugyanabban a sorrendben mondja el. Jézusnak Jeruzsálembe való menetelét, ottani ténykedéseit, perét szintén hasonló módon írják le. Mindhárom a keresztfeszítés és a feltámadás történeteivel fejeződik be. Máténak és Lukácsnak sokkal bőségesebb anyaga van, de Jézus munkásságának megrajzolásában a három evangélium ismét csak találkozik. És ezt úgy teszik, hogy nem adnak egy folytatólagos életrajzot, nem Jézus alakját próbálják megfesteni, sokkal inkább az ő szavairól és tetteiről adnak számot egészen mindennapi nyelven, a hatással együtt, amelyet azok tettek.

A szinoptikusok Jézus-ábrázolása a hagyomány- és mondás-gyűjtemény nagy sokaságú egyedi, önálló darabjaiból tevődik össze, amelyek gyakran minden idő- és térbeli összefüggés nélkül vannak egymás mellé helyezve. Ugyanakkor vannak olyan részek is, amelyek megegyeznek, ahol hasonló tartalmú egységek vannak együtt, mint pl. a három ellentétes mondás: Mk 2,1—22 parallel (a továbbiakban par.); a szombat történetek: Mk 2,23—3,6 par.; példázatok Mk 4 fej. par. Ugyancsak nagy hasonlóságot mutatnak Jézus beszédei. Jánossal ellentétben a szinoptikusoknál nincsenek hosszú beszédek, hanem csak tömör, éles mondások, rövid beszédek és beszédtröredékek és számos példázat.

b. A kapcsolat kiterjed a stílus és a nyelvezet részleteire is. Jézus hatalmáról szóló részek (Mk 11, 27 par.) a leprás meggyógyításának elbeszélése (Mk 1, 40 par.) és az eszkatologikus jellegű beszédek (Mk 13,5—